

SPRIEDUMS

Rīgā 2010.gada 16.jūnijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs senators J.Neimanis
tiesnese V.Kakste
senatore I.Skultāne

piedaloties pieteicējas SIA „Latvijas tālrunis” pārstāvim *L.K.* un
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Konkurences
padomes pārstāvim *V.H.*,
trešās personas SIA „Lursoft” pārstāvei *D.K.* un SIA „Lursoft IT” pārstāvei
L.B.,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz
SIA „Latvijas tālrunis” pieteikumu par Konkurences padomes 2006.gada 13.decembra
lēmuma Nr.142 atcelšanu, sakarā ar SIA „Latvijas tālrunis” kasācijas sūdzību par
Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 16.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Tālrunis”
iesniedza iesniegumu Konkurences padomē, lūdzot izvērtēt Konkurences likuma
pārkāpumu SIA „Lursoft” darbībā. Konkurences padome 2006.gada 13.decembrī
pieņēma lēmumu lietas izpēti izbeigt. Konkurences padome nesaskatīja SIA „Lursoft”
darbībā Konkurences likuma pārkāpumus.

[2] Pieteicēja iesniedza pieteikumu administratīvajā tiesā par administratīvā akta izdošanu, lūdzot gan vienīgi atcelt Konkurences padomes 2006.gada 13.decembra lēmumu.

[3] Administratīvā apgabaltiesa ar 2009.gada 16.novembra spriedumu pieteikumu noraidīja. Tiesa spriedumā norādīja, ka lietā atrodas lietas izpētes ietvaros Konkurences padomes pieprasītā un SIA „Lursoft”, SIA „Lursoft IT” sniegtā informācija, dokumentācija par šo komercsabiedrību saimniecisko darbību, un Uzņēmumu reģistra sniegtā ar autortiesībām aizsargātā informācija. SIA „Lursoft”, SIA „Lursoft IT” un Uzņēmumu reģistrs, sniedzot Konkurences padomei minēto informāciju, īpaši norādījušas, ka sniegtā informācija satur komercnoslēpumu, kas nav izpaužama trešajām personām, tajā skaitā pieteicējai. Konkurences padome uz SIA „Lursoft”, SIA „Lursoft IT” un Uzņēmumu reģistra iesniegtajiem dokumentiem, uz kuriem attiecināta minētā norāde par komercnoslēpumu, ir izdarījusi atzīmi, ka minētie dokumenti satur ierobežotas pieejamības informāciju. Pieteicējas pilnvarotais pārstāvis ir iepazinies ar Konkurences padomes lietas izpētes materiāliem, kuri netika atzīti par ierobežotas pieejamības informāciju, un nav iesniedzis Konkurences padomei rakstveida pieprasījumu iepazīties ar to lietas izpētes materiālu daļu, kas satur ierobežotas pieejamības informāciju. No Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 1.punkta, Komerclikuma 19.panta, Informācijas atklātības likuma 7.panta ceturtais daļas, 10.panta ceturtais daļas un 11.panta ceturtais un piektās daļas izriet, ja iestāde savā rīcībā ir ieguvusi informāciju, kas satur komercnoslēpumu, tad iestāde, saņemot informācijas pieprasījumu, kuras kopums ietver arī minēto komercnoslēpumu (ierobežotas pieejamības informāciju), izsniedz tikai to informācijas daļu, kas ir vispārpieejama, bet par tās informācijas daļas izsniegšanu, kas satur komercnoslēpumu, lemj tikai tad, ja par to ir saņemts attiecīgi pamatots un noformēts rakstveida pieprasījums. Tās lietas izpētes materiālu daļas, kas satur komercnoslēpumu, neizsniegšanas tiesiskumu nav pamata vērtēt kā jebkādu procesuālo tiesību ierobežojumu, jo pieteicēja nemaz nav vērsusies pie Konkurences padomes ar rakstveida pieprasījumu par tās lietas izpētes materiālu daļas, kas satur komercnoslēpumu, izsniegšanu.

[4] Pieteicēja iesniegusi kasācijas sūdzību. Kasācijas sūdzībā pieteicēja norāda, ka tiesa nepareizi piemēroja Administratīvā procesa likuma 54. un 61.pantu. Informācijas izsniegšana bija jāvērtē nevis Informācijas atklātības likuma kontekstā,

bet Administratīvā procesa likuma 54. un 61.panta kontekstā. Tiesa nav norādījusi, kādēļ pieteicējam vajadzēja iesniegt rakstveida pieprasījumu, jo tā vēlējās ar informāciju iepazīties Administratīvā procesa likuma ietvaros.

Motīvu daļa

[5] Administratīvās lietas izskatīšanas laikā iestādē Administratīvā procesa likuma 61.pants noteica, ka administratīvā procesa dalībniekam ir tiesības iepazīties ar lietu un izteikt savu viedokli jebkurā procesa stadijā, taču šīs tiesības neaptver informāciju, kas saskaņā ar šā likuma 54.pantu nav izpaužama. Likuma 54.panta pirmā daļa noteica, ja no privātpersonas saņemts informācijas pieprasījums sakarā ar kādu administratīvo procesu, iestāde sniedz attiecīgo informāciju, kas ir tās rīcībā, izņemot gadījumus, kad šī informācija saskaņā ar likumu uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju.

Administratīvā procesa likuma 54.panta pirmajā daļā ietverta norāde uz citām likuma tiesību normām, kas atzīst informāciju par ierobežotas pieejamības informāciju.

Lasot normas sistēmiski, Administratīvā procesa likuma 61.pants piešķir administratīvā procesa dalībniekam tiesības iepazīties ar lietu, izņemot tādu informāciju, kura saskaņā ar likumu uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju.

[6] Par ierobežotas pieejamības informāciju Informācijas atklātības likums atzīst informāciju par uzņēmējdarbības noslēpumiem jeb komercnoslēpumu (Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 3.punkts un 7.pants). Informācijai komercnoslēpuma statusu piešķir komersants (7.panta trešā daļa). Konkurences padomei nav tiesību apšaubīt komersanta lēmumu piešķirt informācijai komercnoslēpuma statusu. Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtnā daļa noteic kārtību, kā pieprasāma un izsniedzama komercnoslēpumu saturoša informācija. Pirmkārt, ir noteikts, ka pieprasījumam jābūt rakstveidā. Otrkārt, pieprasījumā jānorāda informācijas vajadzības pamatojums un mērķis, bet, treškārt, pieprasītājam jāuzņemas saistības neizpaust šo informāciju. Kasatora iebildums, ka Informācijas atklātības likuma procedūras nav piemērojamas, jo ir jāpiemēro Administratīvā procesa likums, nav pareizs. Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtnajā daļā noteiktā kārtība, kā pieprasāma un saņemama ierobežotas pieejamības informācija,

attiecas arī uz administratīvo procesu iestādē. Informācijas atklātības likums noteic vienotu kārtību, kādā privātpersonas ir tiesīgas iegūt informāciju iestādē un to izmantot (2.panta pirmā daļa). Arī Administratīvā procesa likuma 61.pants norāda uz citiem likumiem, ja persona vēlas iegūt ierobežotas pieejamības informāciju.

[7] Papildus Senāts norāda, ka konkurences pārkāpumu izmeklēšanas lietās ir īpaši ievērojamas arī konkurences strīdu īpatnības. Konkurences strīdu pamatā ir faktiskie apstākļi par tirgus dalībnieku rīcību tirgū. Ziņas par to parasti ir komercnoslēpums, kuru katrs tirgus dalībnieks īpaši aizsargā. Sākotnēja lietas izpēte ir jānodala no lietas ierosināšanas un izmeklēšanas stadijas, jo atšķiras lietas dalībnieku iesaistes pakāpe faktu noskaidrošanā. Lietas izpētes laikā personu piekļuvei pie ierobežotas pieejamības informācijas, kas nonāk konkurenci izmeklējošo iestāžu rīcībā, ir jābūt mazākai, nekā, ja lieta ir ierosināta, jo konkurences iestāde ir saskatījusi pārkāpuma iespējamību. Šo secinājumu pamato salīdzinošas izpētes ceļā iegūti argumenti. Eiropas Kopienų Komisija 2004.gada 7.aprīļa regulā Nr.773/2004 par lietas izskatīšanu saskaņā ar EK Līguma 81. un 82.pantu, ko vada Komisija, preambulas 8.punktā norādījusi, ka tām fiziskām vai juridiskām personām, kuras nolēmušas iesniegt sūdzību, jādod iespēja iesaistīties lietas izskatīšanā, ko Komisija ierosinājusi, lai atklātu pārkāpumu. Tomēr minētās personas nedrīkst piekļūt komercnoslēpumam vai citai konfidenciālai informācijai, kas pieder citām lietas izskatīšanā iesaistītajām pusēm. Tas sīkāk noteikts arī regulas 8.pantā.

Šāda noteikuma mērķis ir liegt sūdzētājam, formāli izmantojot sūdzības procedūru, piekļūt pie cita tirgus dalībnieka komercnoslēpuma. Tikai tad, ja konkurenci uzraugošā institūcija ir atzinusi, ka lietā saskatāms pārkāpums un ir pamats rūpīgāk izmeklēt lietu, lietas dalībniekiem ir plašākas tiesības iepazīties ar konfidenciālu informāciju. Tomēr arī tad šāds pieprasījums ir jāpamato.

Arī Senāts iepriekš 2008.gada 8.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-344/2008 18.1.punktā ir norādījis, ka konkurences lietās starp tiesībām uz aizstāvēšanos un tiesībām uz ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzību ir jārod līdzsvars. Šāds līdzsvars ir panākams, dodot iespēju iepazīties ar visiem lietas materiāliem, izņemot ierobežotas pieejamības informāciju.

[8] Ievērojot iepriekšminētos apsvērumus, Senāts secina, ka Administratīvā apgabaltiesa ir pareizi piemērojusi Administratīvā procesa likuma 54.

un 61.pantu. Tās spriedumā ir arī norādīta tiesību norma, kas prasa rakstveida formu ierobežotas pieejamības informācijas pieprasījumam.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 16.novembra spriedumu, bet SIA „Latvijas tālrunis” kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs senators (*paraksts*) J.Neimanis

Tiesnese (*paraksts*) V.Kakste

Senatore (*paraksts*) I.Skultāne

NORAKSTS PAREIZS

Senators J.Neimanis

Rīgā, 2010.gada 16.jūnijā